

озимої, поживного сидерату та $N_{90}P_{60}K_{90}$ дозволяє досягти високих врожаїв буряків цукрових на засадах сталості: врожайність коренеплодів – 76,7 т/га, цукристість – 18,4%, збір цукру – 14,1 т/га. Альтернативна органо-мінеральна система удобрення збільшила врожайність ко-

рениплодів порівняно з внесенням мінеральних добрив – на 35,9 т/га, збір цукру – на 6,5 т/га.

Ключові слова: альтернативна система удобрення; біологізація; буряки цукрові; врожайність; збір цукру.

УДК 663.63:631.5/9

Формування площі листової поверхні гібридів сорго зернового залежно від елементів технології вирощування у Лісостепу України

Карпук Л. М., Тітаренко О. С.

Білоцерківський національний аграрний університет, Соборна пл. 8/1, м. Біла Церква, Київська обл. 09110, Україна, e-mail: lesya_karpuk@ukr.net

Мета. Визначити закономірності формування площі листової поверхні сорго зернового в умовах нестійкого зволоження. **Методи.** Польові, лабораторні. Дослідження проводили у 2019-2021 рр. в умовах Навчально-виробничого центру Білоцерківського національного аграрного університету та схема досліду передбачала внесення мікродобрив: Альфа-Гроу-Екстра 2 л/га (1 обробка 5 листків, 2 – 9 листків, 3 – викидання волоті); Інтермаг – Кукурудза, 2 л/га (1 обробка в фазі 5 листків, 2 та 3-тя – з інтервалом в 7 діб) та регуляторів росту: Регоплант, 50 мл/га в фазу 5 листків; Стимпо, 20 мл/га в фазу 5 листків. **Результати.** У фазу виходу в трубку вищі показники площі листової поверхні в гібриду Брігга були отримані за комбінованого застосування позакореневого підживлення мікродобривом Інтермаг – Кукурудза, 2 л/га (1 обробка в фазі 5 листків, 2 та 3-тя – з інтервалом в 7 діб) та регулятора росту Стимпо, 20 мл/га в фазу 5 листків – 38,5 тис. м²/га. Поєднання позакореневого удобрення Альфа-Гроу-Екстра 2 л/га (1 обробка 5 листків, 2 – 9 листків, 3 – викидання волоті) з регулятором росту Стимпо, 20 мл/га в фазу 5 листків сприяло формуванню площі листків на рівні 37,8 тис. м²/га. Аналогічно для гібриду Ютамі,

застосування позакореневого удобрення Альфа-Гроу-Екстра 2 л/га (1 обробка 5 листків, 2 – 9 листків, 3 – викидання волоті) в поєднанні з Стимпо, 20 мл/га в фазу 5 листків сприяло формуванню вищої площі листків у рослин на рівні 41,6 тис. м²/га. У фазу викидання волоті кращі показники площі листків для гібриду Брігга забезпечувало позакореневе удобрення мікродобривом Інтермаг – Кукурудза, 2 л/га в поєднанні з регулятором росту Регоплант, 50 мл/га в фазу 5 листків – 49,1 тис. м²/га. А для гібриду Ютамі ефективним агрозаходом було внесення Інтермаг – Кукурудза, 2 л/га в композиції з Регоплант, 50 мл/га в фазу 5 листків або Стимпо, 20 мл/га в фазу 5 листків. Такі агрозаходи забезпечили розвиток площі листків в рослин на рівні 52,9 тис. м²/га, тоді як на чистому контролі всього 48,1 тис. м²/га. **Висновки.** У фазу викидання волоті вищу площу листків в гібриду Брігга була за позакореневого удобрення мікродобривом Інтермаг – Кукурудза в поєднанні з регулятором росту Регоплант – 49,1 тис. м²/га. А в гібриду Ютамі за внесення Інтермаг – Кукурудза в композиції з Регоплант або Стимпо – 52,9 тис. м²/га, тоді як на чистому контролі всього 48,1 тис. м²/га. У фазу цвітіння показники площі листків були за позакореневої обробки мікродобривом Інтермаг – Кукурудза, 2 л/га. Причому відмінності в площі за застосування регуляторів росту або їх відсутності на цьому варіанті досліду були незначними.

Ключові слова: сорго зернове; мікродобриво; регулятор росту; площа листової поверхні.

Lesia Karpuk

<http://orcid.org/0000-0002-5860-5286>

Oksana Titarenko

<https://orcid.org/0000-0002-0631-3353>